

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

KLASA 15 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 1. MARTA 1924

PATENTNI SPIS BR. 1778.

Hermann Hurwitz & Co. Berlin.

Postupak za spravljanje kopija.

Prijava od 9. avgusta 1922.

Važi od 1. maja 1923.

Pravo prvensiva od 20. avgusta 1921. (Nemačka).

Objavljena je jedna metoda, pri kojoj se usled uzajamnog dejstva kakvog alkalnog mastila s kakvom tečnošću, koja pored ostalih supstancija sadrži stipse ili drugih soli aluminijuma, dobijaju na jednoj inertnoj čvrstoj površini skrivena slova, koja su na suprot ostalim mestima inertne ploče, sposobna da prime masne boje, naročito one, koje sadrže glicerina.

Nu prijavilačka firma je našla, da ova reakcija, pomoću koje se dolazi do skrivenih slova odnosno elemenata slika, nastupa uopšte uvek, kad se pripremanje na ploči izvrši pomoću rastvora takvih metalnih soli, koje s alkalijsama, naročito s amonijakom ili s drugim kakvim, koji se mogu upotrebiti kao sastojci mastila, grade nerastvorene okside odnosno hidrokside ili druga jedinjenja.

Nadjenje je na pr. da se takva latentna slova, koja primaju masne boje dobijaju, kad se pripremanje ploče vrši pomoću soli gvožđa, naročito oksida gvožđa, cinkovih soli, bakarnih soli, srebrnih soli, kalajnih soli itd. Vazda se javlja razlika u ponašanju izmedju mesta dodirnutih originalom, nagradjenim pomoću mastila, koje vrši taloženje i ostale ploče, izmedju postalih rukopisnih poteza odnosno slikovnih elemenata, prema ostalim delovima ploče.

Ali je prijavilačka firma još dalje našla, da se ova reakcija može izvršiti i onda, ako se u mesto inertne ploče, koja se na pr. sastoji od mušnog stakla, upotrebe ploče od takvih metala, čije soli, kao što je gore opisano, stupaju u reakciju s mastilom, koje vrši taloženje. Tada je nužno, da se ploča tako

priprema, kako bi se nagradio sa svim fini nemerljiv sloj soli, podesne za taloženje pomoći mastila. Ovaj će se postupak dalje objasniti na specijalnim primerima.

Primer I.

Uzme se na pr. ploča od aluminijuma i premaže se jednom tečnošću, koja je u stvari jako razblažena hlorovodonična kiselina, pri čemu se mogu upotrebiti i dodaci poznati iz starijih patenata. Ploča se natre ovom tečnošću, osuši se koliko je moguće i položi se preko nje original pisan alkalnim, na pr. amoničnim mastilom. Pošto se on digne, ploča se, na poznat način, prevlači valjkom s masnim bojama, odnosno trlja se njima, a mogu im se, prema starijim patentima, dodati i materije kao glicerin. Tako pripremanje ploča daje onde otiske, kao što je to već poznato za inertnu staklenu ploču.

Primer II.

Jedna dobro posrebrena ploča na pr. od mesinga ili bakra, natre se tečnošću za prepariranje i istre se, dok se ne osuši, a ova sadrži jako razblažene azotne kiseline. Pomoći ove ploče mogu se, posle dodira s originalom, dobijati kopije na poznat način.

Primer III.

Uglačana i matirana ploča, što čistijeg gvožđa natre se i istre, dok se ne osuši, tečnošću, koja sadrži blage rastvore hlorovodonične i sumporne kiseline i nešto azotne kiseline, a zatim se na poznat način dovede u dodir s originalom, pisanim alkalnim masti-

lom. I ova ploča, pošto se prevuče valjkom s masnom bojom pokazuje latentne rukopisne linije u formi sposobnoj za kopiranje.

Patentni zahtevi:

1. Postupak za izradu ploča za kopiranje, koje na mestima za otisak primaju, a na ostalim mestima ne primaju masne boje, nazaćen time, što se inertne čvrste ploče prvo natru i istaru, dok se ne osuše, tečnostima, koje su rastvori takvih metalnih soli, koje u dodiru s alkalnim, ili drugim kakvim sredstvima, koja vrše taloženje, izdvajaju nerastvorne okside odnosno hidrokside i druga kakva nerastvorna jedinjenja, posle čega se original, pisan alkalnim, naročito amonijačnim ili dru-

gim kakvim mastilom, koje izaziva taloženje, dovede u dodir s prepariranim pločom, a zatim se ploča, koja se može ili ne, izložiti pomoćnom prepariranju s drugim materijama, na poznat način trlja ili pomoći valjka pre-vlači masnim bojama.

2. Postupak po zahtevu 1 naznačen time, što se prepariranje solima, koje vrše taloženje, vrši na taj način, što se jedna ploča dotičnog metala upotrebljava kao kliše, a ova se ploča tako priprema za kopiranje, što se natre tečnošću, koja taloženjem stvara so, naročito kiselinom i njom istre, dok se ne osuši, posle čega se dalje na poznat način dovede u dodir s originalom napisanim mastilom, koje vrši taloženje i premazuje masnom bojom.

Patoe presevia de 20. avugus 1851. (Nemegk)